

T.C.
KAMU DENETÇİLİĞİ KURUMU
(OMBUDSMANLIK)

ŞİKAYET NO : 2016/95

KARAR TARİHİ : 14/07/2016

RET KARARI

ŞİKAYETÇİ :

ŞİKAYETÇİ VEKİLİ :

ŞİKAYET EDİLEN İDARE :

ŞİKAYETİN KONUSU :

Radyo ve Televizyon Üst Kurulu (RTÜK)

: 6112 sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayın Hizmetleri Hakkında Kanun'un 8/1-ç maddesi uyarınca verilen uyarı yaptırımının hukuka ve hakkaniyete aykırı olduğunun tespiti ile idarenin işlemini kaldırması/ değiştirmesi yönündedir.

ŞİKAYET BAŞVURU TARİHİ : 07/01/2016

I. USÛL

A. Şikayet Başvuru Süreci

1) 07/01/2016 tarihinde e-posta yoluyla yapılan şikayet başvurusu, 215 evrak numarası ile başvuru dilekçe aslı ise 11/01/2016 tarih 354 evrak numarası ile kayıt altına alınmıştır. Şikayet başvurusunun karara bağlanması için 28/03/2013 tarihli 28601 mükerrer sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin 41/1-a maddesi ve İmza Yetkileri Yönergesinin 7 nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi uyarınca, şikayetin incelenmesine ve araştırmasına geçilmiş, 24/06/2016 tarihli Ret Kararı Önerisiyle Kamu Başdenetçisine sunulmuştur.

B. Ön İnceleme Süreci

2) Yapılan ön inceleme neticesinde, şikayet konusunun Kurumumuzun görev alanına girdiği şikayetçinin menfaat ihlali koşulunu taşıdığı, şikayetin süresinde yapıldığı ve şikayetin diğer ön inceleme konularında da eksikliği bulunmadığından, şikayetin incelenme ve araştırılmasına geçilmiştir.

II. OLAY VE OLGULAR

A. Şikayetçinin Konu Hakkındaki Açıklamaları ve İddiaları

3) Şikayetçi, **Radyo ve Televizyon Üst Kurulunun (RTÜK)**/2015 tarih 2015/... sayılı toplantısında alınan .. no'lu karar ile logosuyla yayın yapan televizyon kuruluşuna,/2015 tarihinde yayımlanan "**Ankara'da Patlama**" ile ilgili yayın nedeniyle **6112 sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayın Hizmetleri Hakkında Kanun'un 8/1-ç maddesi uyarınca uyarı yaptırımının uygulandığı, aynı ihlalin tekrarlanması halinde idari para cezası verileceğinin** ihtarına karar verildiği, bu kararın hukuka ve hakkaniyete aykırı olduğunu, patlamanın ardından kuruluşa hemen intikal eden hatta canlı olarak ajanslardan aktarılan, **çok sınırlı ve kısa süreli olay**

yeri görüntüsü yayınlandığını, canlı olarak verilen görüntünün flulanmasının, buzlanmasının olayın sıcaklığı ile mümkün olmadığını, bu tür olaylarda özellikle canlı yayında ya da olayın hemen ardından yapılan yayınların ciddi bir denetime tutulmasının imkansız olduğunu, yayıncı kuruluşun olay anının canlı görüntülere müdahale etmesinin mümkün olmadığını, yayında, "insan onuru" hedeflenerek yapılmış bir yayının söz konusu olmadığı amacın patlamanın acımasızlığını ve yaşattığı vahşetin kamuoyuna aktarılması olduğu dolayısıyla idarenin düşünce ve ifade hürriyetini ihlal eden işleminin hukuka ve hakkaniyete aykırı olduğunun tespiti ile bu işlemin kaldırmasını/değiştirmesini talep etmektedir.

B. İdarenin Şikayete İlişkin Açıklamaları

4) Radyo ve Televizyon Üst Kurulundan konuyla ilgili bilgi ve belgeler talep edilmiş olup Üst Kurulca gönderilen .../2016 tarihli ve sayılı cevabi yazıda özetle;

4/1) 10/10/2015 tarihinde Ankara'da meydana gelen patlamaya ilişkin 6112 sayılı Kanun'un 7 nci maddesinin birinci fıkrası uyarınca, Başbakanlık Güvenlik İşleri Genel Müdürlüğünce getirilen geçici yayın yasağının 10/10/2015 tarihinde saat 15.10' da Üst Kurulları internet sitesinden tüm medya hizmet sağlayıcıların dikkatine sunulduğu,

4/2) Medya hizmet sağlayıcısına, Başbakanlık Güvenlik İşleri Genel Müdürlüğünce getirilen geçici yayın yasağının ihlal edilmesi nedeniyle müeyyide uygulanmadığı, 10.47.25-11.18.36 saatleri arasındaki yayınlarda 6112 sayılı Kanun'un 8'inci maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendinde yer alan "Yayın hizmetlerinin, insan onuruna ve özel hayatın gizliliğine saygılı olma ilkesine aykırı olamaz, kişi ya da kuruluşları eleştiri sınırları ötesinde küçük düşürücü, aşağılayıcı veya iftira niteliğinde ifadeler içeremez." hükmünün ihlal edilmesi nedeniyle müeyyide uygulandığı,

4/3) Radyo ve televizyonlardaki canlı yayınların "yayın geciktirme" yöntemi ile belirli bir süre için ötelenmesinin mümkün olduğu, genellikle beş ya da on saniyelik bir gecikme yaratan bu yazılım, yayıncıya içeriği (ses ve görüntü) sansürleme olanağı sunduğu, dolayısıyla canlı yayında verilen görüntülerin flulaştırılmasının ve buzlanmasının teknik olarak mümkün olduğu,

4/4) Terör saldırısı, savaş, doğal afet gibi olağanüstü durumların ortaya çıkardığı kriz zamanlarında, vatandaşların haber alma ihtiyacının arttığı dolayısıyla yayıncı kuruluşların izleyicinin haber alma ihtiyacı ve hakkını karşılama yükümlülükleri bulunduğu ancak insanların ölüm, yaralanma, acı çekme, ağlama, kendinden geçme ve benzeri durumlarının duygu sömürüsüne açık anlar olduğu özel hayatın sınırları içerisinde olduğu bu durumların ekrana getirilmesinde titizlik gösterilmesi gerektiği insan onurunu ve temel insan haklarını zedeleyici yayınlardan kaçınılmasının sorumlu yayıncılık anlayışının bir gereği olduğu,

4/5) logolu medya hizmet sağlayıcının 10/10/2015 tarihinde Ankara Garı'nda meydana gelen patlama sonrasında 10.47.25 - 11.18.36 saatleri arasında yapmış olduğu yayınlarda 6112 sayılı Kanun'un 8'inci maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendinde yer alan hükmünü ihlal ettiği Üst Kurullarında görevli meslek uzmanları tarafından tespit edildiği ve söz konusu tespitlerin uzman raporunda gerekçeleriyle sunulduğu ve konuyla ilgili olarak Üst Kurullarınca yapılan değerlendirilme neticesinde; "İhlal konusu yayında Ankara Garı'nda gerçekleştirilen terör saldırısının mağduru vatandaşların cansız bedenleri ile yaralanmış vatandaşlarımızın acı çekme görüntülerinin, gerek olayın mağdurlarının gerekse ekran başındaki izleyiciler için görüntülerin olası psikolojik ve sosyolojik etkileri gözetilmeksizin ekrana getirilmek suretiyle insan onuruna aykırı bir yayın gerçekleştirildiği sabit görülmüştür." Bu suretle 6112 sayılı Kanunun 8 inci maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendinde yer alan; "insan onuruna ... saygılı olma ilkesine aykırı olamaz, ..." hükmünün ihlal edildiği değerlendirildiği, medya hizmet sağlayıcının 6112 sayılı Kanunun 8'inci maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendinin ilk defa ihlali nedeniyle; Kanununun 32'nci maddesinin ikinci fıkrası

hükmü uyarınca "uyarı" yaptırımının uygulanmasına karar verildiği, Üst Kurullarında alınan kararların kaldırılması ya da değiştirilmesine yönelik bir uygulama bulunmadığı bu hususla birlikte, Üst Kurulları tarafından alınan kararların idari yargı denetimine açık olduğu son kararın yargı tarafından verildiği, Belirtilmiştir.

C. Olaylar

5) Üst Kurul uzmanları tarafından hazırlanan 16/10/2015 tarihli Yayın Hizmetleri İzleme ve Değerlendirme Raporunda,

5/1) ... logolu Yayın Kuruluşu'nun 10/10/2015 tarihinde Ankara Tren Garı önünde meydana gelen ve çok sayıda vatandaşın ölümü ve yaralanması ile sonuçlanan terör saldırısı ile ilgili haberi ve habere dair olay yeri görüntülerini saat 10.47.25 itibariyle başlayıp, saat 11.18.36'ya kadar ekrana getirdiğinin tespit edildiği,

5/2) 31 dakika 15 saniye süreyle verilen patlama sonrası görüntüler esnasında flulaştırma, buzlama gibi görüntü karartma metodları kullanılmadan aktarılan olay yeri görüntüleri esnasında saat 11.03.24'de kanlar içinde yerde yatan bir yaralının görüntüsünün ekrana yansıtıldığının görüldüğü, bir terör örgütü tarafından yapılan eylemin medya tarafından kamuoyuna bilgi verme amacıyla yayınlanması doğal olduğu, ancak bu tür olaylar verilirken terörün ve terör örgütünün amacına hizmet eder şekilde davranmamanın kamu hizmeti yayıncılığının anlayışının gereği olduğu, kuruluş olayın hemen ardından yaşanan kargaşa ortamını bütün çıplaklığıyla herhangi bir flulaştırma yapmadan ekrana taşıdığı, **böylece terör örgütünün bu amacına dolaylı da olsa hizmet edildiği,**

Sonuç olarak; ... logolu yayıncı kuruluşunun bu yayınları ile 6112 Sayılı Kanun'un 8 inci maddesinin 1 inci fıkrasının (ç) bendinde yer alan "İnsan onuruna ve özel hayatın gizliliğine saygılı olma ilkesine aykırı olamaz, kişi ya da kuruluşları eleştiri sınırlan ötesinde küçük düşürücü, aşağılayıcı veya iftira niteliğinde ifadeler içeremez." hükmünü ihlal ettiği değerlendirilmiştir.

6) Radyo ve Televizyon Üst Kurulunun (izleme ve Değerlendirme Dairesi Başkanlığı) Başkanlık Makamı hitaplı .../2015 tarih ... sayılı yazısında, Patlama sonrasındaki görüntülerin yayımı esnasında, **kanlar içinde yerde yatan bir yaralının** görüntüsünün buzlama, mozaikleme vb. teknik kullanılmadan **tüm açıklığıyla ekrana yansıtıldığı,** patlama alanındaki **diğer görüntülerin** yayımı esnasında medya hizmet sağlayıcı tarafından her ne kadar görüntülerin etkisini azaltmaya yönelik **kısmen de olsa buzlama, mozaikleme, renk tonlarında oynama gibi teknik imkanlardan da faydalandığı** görülmekle birlikte, yayıncılık sorumluluğu kapsamında söz konu yayınlar esnasında gerekli hassasiyetinin gösterilmediği ve buzlama, mozaikleme vb. uygulamaların yayınların izleyici üzerindeki olumsuz etkisinin engellemekte yetersiz kaldığı, sonuç olarak rapora konu olan tespitler ile önerilen ihlal maddelerinin uygun olduğu kanaatine varıldığı ifade edilmiştir.

7) Radyo ve Televizyon Üst Kurulunun .../2015 tarihli toplantısında almış olduğu .. numaralı kararında; Ankara Garında gerçekleştirilen terör saldırısının mağduru vatandaşların cansız bedenleri ile yaralanmış vatandaşlarımızın acı çekme görüntülerinin, gerek olayın mağdurlarının gerekse ekran başındaki izleyiciler için olası psikolojik ve sosyolojik etkileri gözetilmeksizin ekrana getirilmek suretiyle insan onuruna aykırı bir yayın gerçekleştirildiği sabit görüldüğü bu suretle 6112 sayılı Kanununun 8 inci maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendinde yer alan; "İnsan onuruna ... saygılı olma ilkesine aykırı olamaz,..." hükmünün ihlali nedeniyle, aynı Kanununun 32 nci maddesinin ikinci fıkrasına göre uyarı" yaptırımının uygulanmasına oy çokluğuyla karar verilmiştir.

D. Kamu Denetçisinin İnceleme ve Araştırma Bulguları

8) Şikayet konusu işleme ilişkin bilgi ve belgeler, Radyo ve Televizyon Üst Kurulundan (RTÜK) istenmiş olup ilgili idarece konuya ilişkin gerekli bilgi ve belgelerin örnekleri gönderilmiş olup bu bilgi ve belgelere, idarenin şikayete ilişkin açıklamalar ve olaylar başlığı altında yer verilmiştir.

III. HUKUKİ DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

A. İlgili Mevzuat

9) 2709 Sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının,

9/1) **Düşüncüyü açıklama ve yayma hürriyeti başlıklı 26 nci maddesi;** “...Bu hürriyetlerin kullanılması...özel ve aile hayatların korunması...amaçlarıyla sınırlanabilir. Düşüncüyü açıklama ve yayma hürriyetinin kullanılmasında uygulanacak şekil, şart ve usuller kanunla düzenlenir.” şeklindedir.

9/2) **Basın hürriyeti başlıklı 28 inci maddesinde;** “Basın hürdür.. basın hürriyetinin sınırlanmasında, Anayasanın 26 ve 27 nci maddeleri hükümleri uygulanır” belirtilmiştir.

9/3) **Dilekçe, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkı başlıklı 74 üncü maddesinde;** “Herkes, bilgi edinme ve kamu denetçisine başvurma hakkına sahiptir.” hükmüne yer verilmiştir.

10) **6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun Kurumun görevi başlıklı 5’inci maddesinin birinci fıkrasında;** “ Kurum, idarenin işleyişiyle ilgili şikayet üzerine, idarenin her türlü eylem ve işlemleri ile tutum ve davranışlarını; insan haklarına dayalı adalet anlayışı içinde, hukuka ve hakkaniyete uygunluk yönlerinden incelemek, araştırmak ve idareye önerilerde bulunmakla görevlidir.” yer almıştır.

11) Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayın Hizmetleri Hakkında Kanun’un;

11/1) **Yayın hizmeti ilkeleri başlıklı 8 inci maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendinde;** “Medya hizmet sağlayıcıları, yayın hizmetlerini kamusal sorumluluk anlayışıyla bu fıkarda yer alan ilkelere uygun olarak sunarlar. Yayın hizmetleri insan onuruna ve özel hayatın gizliliğine saygılı olma ilkesine aykırı olamaz, kişi ya da kuruluşları eleştiri sınırları ötesinde küçük düşürücü, aşağılayıcı veya iftira niteliğinde ifadeler içeremez.” hükmü düzenlenmiştir.

11/2) **İdarî yaptırımlar başlıklı 32 nci maddesinin ikinci fıkrasında;** “8 inci maddenin birinci fıkrasının diğer bentleri (ç).. belirlenen ilke, yükümlülük veya yasaklara aykırı yayın yapan medya hizmet sağlayıcıları uyarılır.”

B. Şikayet Konusuna İlişkin Uygulamalar

12) Danıştay 13. Dairesinin 09/03/2010 tarihli ve E: 2009/3605, K: 2010/2129 sayılı Kararında;

"CNBC-e" logosuyla yayın yapan televizyon kanalında 09/07/2008 tarihinde Amerika Birleşik Devletleri İstanbul Başkonsolosluğu'na düzenlenen saldırıyı duyurmak amacıyla son dakika olarak "İstanbul'da silahlı saldırı" başlığıyla verilen haberde 3984 sayılı Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayınları Hakkında Kanun'un 4756 s. Kanunla değişik 4 üncü maddesinin (s) bendinde düzenlenen **"program hizmetlerinin bütün unsurlarının insan onuruna ve temel insan haklarına saygılı olması" yayının ilkesinin ihlal edildiği belirtilerek aynı Yasa'nın 33 üncü maddesinin birinci fıkrası uyarınca yayının kuruluşunun uyarılmasına ilişkin Radyo ve Televizyon Üst Kurulu'nun 23/09/2008 tarih ve 2008/44 sayılı kararın iptali istemiyle açılmış,** idare mahkemesince, dosyadaki bilgi ve belgelerle ilgili yayının CD'sinin izlenmesinden, davacı şirkete ait yayın kuruluşu tarafından 09/07/2008 tarihinde yayımlanan "İstanbul'da silahlı saldırı" başlıklı haberde yer alan görüntülerle

olayda hayatını kaybetmiş bulunan insanların cansız bedenlerinin görüntülerine yer verilerek şahısların manevi şahsiyet haklarına tecavüz sonucunu doğuran yayın yapılmak suretiyle insan onuru ve temel insan haklarına saygı ilkesinin ihlal edildiği sonucuna varıldığından, dava konusu işlemde hukuka aykırılık görülmediği gerekçesiyle davanın reddine karar verilmiş, bu karar davacı şirket vekilince temyiz edilmesi üzerine bozma nedenlerinden hiçbirisi bulunmadığından, anılan mahkeme kararının onanması şeklinde karar verilmiştir.

C. Kamu Denetçisi Zekeriya ASLAN'ın Kamu Başdenetçisine Önerisi

13) Kamu Denetçisi tarafından yapılan inceleme ve araştırma neticesinde; logolu yayıncıya, 10/10/2015 tarihinde Ankara Garı'nda meydana gelen patlama sonrasında 10.47.25 - 11.18.36 saatleri arasında yayınladığı "Ankara'da Patlama" ile ilgili yayını nedeni RTÜK tarafından 6112 sayılı Kanun'un 8/1-ç maddesinde verilen uyarı yaptırımının, normlar hiyerarşisine uygun olduğu, dayanağının 6112 sayılı Kanun'un 8/1-ç maddesi olarak nitelendirilmesinin yerinde olduğu ve benzer yargı kararı bulunduğundan söz konusu idari yaptırımın, kaldırılması/değiştirilmesinde hukuka aykırılık bulunmadığından şikayetin reddine ilişkin öneri Kamu Başdenetçisi'ne sunulmuştur.

D. Hukuka ve Hakkaniyete Uygunluk Yönünden Değerlendirme

14) Şikayet başvurusu 3 numaralı paragrafta açıklandığı üzere, 10/10/2015 tarihinde Ankara Garı'nda meydana gelen patlama sonrasında 10.47.25 - 11.18.36 saatleri arasında yayınlanan "Ankara'da Patlama" ile ilgili yayını nedeni ile RTÜK tarafından 6112 sayılı Kanun'un 8/1-ç maddesinde ... logolu yayıncıya, uyarı yaptırımının uygulandığını belirterek, idarenin düşünce ve ifade hürriyetini ihlal eden bu işleminin, hukuka ve hakkaniyete aykırı olduğunun tespiti ile kaldırılması/değiştirilmesini talep etmektedir.

15) Anayasamızın Basın hürriyeti başlıklı 28 inci maddesinde, basının hür olduğu ancak Anayasanın 26 ncı maddesi kapsamında sınırlanabileceği, Düşüncüyü açıklama ve yayma hürriyeti başlıklı 26 ncı maddesinde ise bu hürriyetlerinin özel ve aile hayatlarının korunması amacıyla sınırlanabileceği, bu hürriyetinin kullanılmasında uygulanacak usullerinin kanunla düzenleneceği yer almıştır.

16) Bu bağlamda Anayasadan alınan yetkiye dayanarak, Üst Kurulca 4/5 numaralı paragrafta belirtildiği üzere ... logolu yayıncıya söz konusu yayında, 6112 sayılı Kanunun 8'inci maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendinde yer alan "Yayın hizmetlerinin insan onuruna... saygılı olma ilkesine aykırı olamaz, ..." hükmü ihlal edildiğinden Kanunun 32'nci maddesinin ikinci fıkrası hükmü uyarınca "uyarı" yaptırımının uygulanmasında, Anayasal açıdan hukuka aykırılık söz konusu değildir.

17) Diğer taraftan verilen uyarı yaptırımının, normlar hiyerarşisine uygunluğu bulursa da; yaptırıma konu ihlalinin nitelendirilmesinin doğru bir şekilde yapıp yapılmadığının tespiti gerekmektedir.

18) Kişilerin onur ve saygınlığını zedeleyen nitelikteki yayınların kişilik hakkını ihlal edici nitelikte sayılabilmesi için yapılan yayının, basının kamu yararını gözeterek haber yapma ve eleştiride bulunma göreviyle bağdaşmayacak şekilde, doğrudan kişiliği hedef alan nitelikte (onur, saygınlık) olması gerekir. Toplumsal yaşamın bir bireyi olarak herkesin onur ve saygınlığı vardır. Kişiyi küçük düşürmek, gülünç ya da zor duruma sokmak gibi davranışlar kişinin onur ve saygınlığını zedeler Acabey, Beşir Mehmet "Basın Özgürlüğü ve Bu Özgürlüğün Bir Sınırı Olarak Kişilik Hakkı"<http://journal.yasar.edu.tr/wp-content/uploads/2014/01/1-Be%C5%9Ffir-ACABEY.pdf>.

19) Buna göre; RTÜK tarafından gönderilen uyarı yaptırımına konu ihlalinin görüntüleri bizzat incelendiğinde; Yayının bazı bölümlerinde filtreleme (buzlama, flulaştırma vs.) olduğu ancak bunun yerde yatan cansız bedenlerle yaralanmış vatandaşların o anki durumu olan acı çekme, üzüntü, ağlama

gibi durumları engelleyici mahiyette olmadığı, diğer taraftan yayının bazı bölümlerinde de hiç bir filtreleme olmadığı anlaşıldığından şikayet edilen idarenin tespitlerinin yeterli olduğu, bu nedenle ayrıca tarafsız bir uzman bilirkişisi dinlenmesine gerek görülmemiştir.

20) Ayrıca 4/3, 5/2 ve 6 numaralı paragrafta yer aldığı üzere; canlı yayında verilen görüntülerin filtrelemenin mümkün bulunmasına rağmen patlama sonrasındaki görüntülerin yayımı esnasında, kanlar içinde yerde yatan bir yaralının görüntüsünün buzlama, mozaikleme vb. teknik kullanılmadan tüm açıklığıyla ekrana yansıtılması, diğer görüntülerin buzlama, mozaikleme gibi teknik imkanlardan yararlanılsa da yetersiz kalınması, kişiliğinin bir unsuru olan onur ve saygınlığı küçük düşürüp zor durumda bıraktığından, söz konusu uyarı yaptırımının dayanağı görüntülerin, 6112 sayılı Kanun'un 8/1-ç maddesinin ihlali olarak nitelendirme de hukuka aykırılık tespit edilmemiştir.

21) Konuya 12 numaralı paragrafta yer alan Danıştay 13. Dairesinin 09/03/2010 tarih ve E: de 2009/3605, K: 2010/2129 sayılı kararı yönünden bakıldığında; 'İstanbul'da silahlı saldırı' başlıklı haberde yer verilmiş görüntülerde, hayatını kaybetmiş bulunan insanların cansız bedenlerine yer verilmesinin şahısların manevi şahsiyet haklarına tecavüz sonucunu doğurduğu bunun da insan onuru ve temel insan haklarına saygı ilkesini ihlal etmesi nedeniyle yayıncı kuruluşa, RTÜK tarafından verilen uyarı yaptırımının onandığı anlaşılmıştır.

22) Yukarıdan bu yana yapılan açıklamalar, mevzuat, doktrin, yargı kararı, bilgi, belge ve tüm dosya birlikte değerlendirildiğinde; ... logolu yayıncıya, 10/10/2015 tarihinde Ankara Garı'nda meydana gelen patlama sonrasında 10.47.25 - 11.18.36 saatleri arasında yayınladığı 'Ankara'da Patlama' ile ilgili yayını nedeni RTÜK tarafından 6112 sayılı Kanun'un 8/1-ç maddesinde verilen uyarı yaptırımının, normlar hiyerarşisine uygun olduğu, dayanağının 6112 sayılı Kanun'un 8/1-ç maddesi olarak nitelendirilmesinin yerinde olduğu ve benzer yargı kararı bulunduğu ayrıca idarenin işleminde kamu yararı, hizmet gerekleri ve eşitlik ilkelerine aykırı davrandığının iddia edilmediği gibi bu konuda delil ve tespite de rastlanılmadığından söz konusu idari yaptırımda hukuka aykırılık tespit edilmemiştir.

E. İnsan Hakları Yönünden Değerlendirme:

23) T.C Anayasanın "Kanun Önünde Eşitlik" başlıklı 10'uncu maddesinde ifadesini bulan kanun önünde eşitlik ilkesinin, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesinin 13'üncü maddesindeki etkili başvuru hakkının ve 17'nci maddesindeki hakları kötüye kullanma yasağının ihlal edildiğine dair herhangi bir bulgu ve bilgiye rastlanmadığı gibi şikâyete konu olayda, Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Evrensel Beyanname'si ile İnsan Hakları Avrupa Sözleşmesinde yazılı ve güvence altına alınmış olan başkaca bir insan hakkı ihlalinin tespit edilmediği sonuç ve kanaatine varılmıştır.

F. İyi Yönetim İlkeleri Yönünden Değerlendirme:

24) Günümüzde demokratik, modern ve katılımcı yönetim anlayışında idarelerden sadece hukuka uygun olarak hareket etmeleri değil aynı zamanda iyi yönetim ilkelerine de uygun işlem tesis etmeleri beklenmektedir.

25) 28/03/2013 tarihli ve 28601 mükerrer sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin 6 ncı maddesinde "Kurum, inceleme ve araştırma yaparken idarenin, insan haklarına dayalı adalet anlayışı içinde; kanunlara uygunluk, ayrımcılığın önlenmesi, ölçülülük, yetkinin kötüye kullanılmaması, eşitlik, tarafsızlık, dürüstlük, nezaket, şeffaflık, hesap verilebilirlik, haklı beklentiye uygunluk, kazanılmış hakların korunması, dinlenilme hakkı, savunma hakkı, bilgi edinme hakkı, makul sürede karar verme, kararların gerekçeli olması, karara karşı başvuru yollarının gösterilmesi, kararın geciktirilmeksizin bildirilmesi, kişisel verilerin korunması gibi iyi yönetim ilkelerine uygun işlem ve eylem ile tutum

veya davranışta bulunup bulunmadığını gözetir ve iyi yönetim ilkelerine uyar." hükmü yer almaktadır. Avrupa Birliği Temel Haklar Bildirgesinin 41 inci maddesi ve Avrupa Parlamentosu tarafından kabul edilen Avrupa Doğru İdari Davranış yasası gibi uluslararası mevzuatlarda da iyi yönetim ilkelerinin ne olduğuna ilişkin açıklamalara yer verilmiştir.

26) Dosya münderecatına göre, söz konusu ilkeler yönünden yapılan değerlendirme neticesinde; idareden istenilen bilgi ve belgelerin süresi içinde Kurumumuza gönderildiği, idarenin başvurularla ilgili işlemlerinde kanunlara uygunluk, makul sürede ve gerekçeli karar verme, karara karşı başvuru yolunun gösterilmesi, kararının gecikmeksizin bildirilmesi **ilkelerine uygun davrandığı** anlaşılmıştır.

IV. HAK ARAMA ÖZGÜRLÜĞÜNE İLİŞKİN YASAL MEVZUAT

A. Dava Açma Süresinin Yeniden Başlaması

27) 14/06/2012 tarihli ve 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun 17'nci maddesinin sekizinci fıkrasına göre Kamu Denetçiliği Kurumuna, dava açma süresi içinde yapılan başvuru işlemeye başlamış olan dava açma süresini durdurmakta olup, 21'inci maddesinin birincisi fıkrası uyarınca başvurunun Kurum tarafından reddedilmesi durumunda, durmuş olan dava açma süresi gerekçeli Ret Kararının ilgiliye tebliğinden itibaren kaldığı yerden işlemeye başlayacaktır.

B .Yargı yolu

28) 2709 Sayılı 1982 Anayasasının Temel Hak ve Hürriyetlerin Korunması Başlıklı 40.maddesinin fıkrasında, "Devlet, işlemlerinde, ilgili kişilerin hangi kanun yolları ve mercilere başvuracağını ve sürelerini belirtmek zorundadır." hükmü yer almakta olup, 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun 20 inci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca, ilgili idarenin işlemine karşı 15 günlük dava açma süresinden varsa arta kalan süre içinde, **Ankara İdare Mahkemesine yargı yolu açıktır.**

V. KARAR

Yukarıda yer alan gerekçeler ve dosya kapsamına göre; **ŞİKAYETİN REDDİNE,**
Kararın şikâyet başvurusu ve Radyo ve Televizyon Üst Kurulu'na tebliğine,

Türkiye Cumhuriyeti Kamu Başdenetçisi'nce karar verildi.

e-imzalıdır

M.Nihat ÖMEROĞLU
Kamu Başdenetçisi